

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14CoPr/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312202262
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1312202262.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: P. L. Č., C. C., E. Č.. XX, štátny občan SR, v zastúpení: Z. M. N., E. XX, C., proti odporcovi: Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, Bratislava, IČO: 30 845 572, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 05.03.2013, č.k. 19Cpr/2/2012-104, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 05.03.2013, č.k. 19Cpr/2/2012-104, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 29.02.2012, doplneným podaním zo dňa 14.01.2013, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 2.492,48 eur s príslušenstvom a trov konania. Uplatnená istina pozostáva z peňažného rozdielu medzi výškou výsluhového dôchodku, resp. výškou odchodného, ktoré mali byť v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky navrhovateľovi vyplatené za obdobie od 01.01.2003 do 13.04.2007, a výškou výsluhového dôchodku, resp. odchodného, ktoré boli navrhovateľovi vyplatené. Sumu 2.492,48 eur si navrhovateľ uplatnil ako náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z.. Navrhovateľ sa doplňujúcim podaním zo dňa 14.01.2013 domáhal, aby jeho nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená vydaním nezákonných rozhodnutí Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia Bratislava č. XXXXXXXXXXXXXXXX/X-N. zo 14.01.2003 a č. XXXXXXXXXXXXXXXX/X-N. zo 14.01.2003, bol posudzovaný podľa príslušných ustanovení zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon 58/1969 Zb.“). Žiadal, s poukazom na § 3 zák. č. 58/1969 Zb., v spojení s § 84 ods. 1 a § 84 ods. 8 zák. č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v rozhodnom období a v spojení s § 55 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov, aby sa splnenie podmienky (využitie možnosti podať proti nezákonnému rozhodnutiu opravný prostriedok) nevyžadovalo s ohľadom na preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa.

Odporca žiadal návrh zamietnuť z dôvodu, že v danom prípade síce došlo k pochybeniu zo strany Ministerstva obrany SR, o čom rozhodol aj Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 28.08.2008, č.k. 13C/187/2005-74, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.12.2009, č.k. 2Co/295/08-92, avšak v žiadnom prípade sa nemohlo jednať o nesprávny úradný postup podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nakoľko v konaní nevykonával verejnú moc ako štátny orgán, ale vystupoval výlučne ako každý iný zamestnávateľ v spore o mzdové nároky so svojim zamestnancom.

Uviedol, že navrhovateľ sa doplatenia mzdových nárokov proti zamestnávateľovi domáhal v občianskom súdnom konaní.

Súd prvého stupňa po právnej stránke rozhodol podľa § 1 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., § 74 ods. 1, ods. 2 zák. č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov, § 81 ods. 3 písm. b), § 141 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 35 ods.1 zák. č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v platnom znení. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitímácie odporcu. Uviedol, že v zmysle zák. č. 58/1969 Zb. za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, zodpovedá štát. Zákon zároveň stanovuje, ktoré orgány v mene štátu konajú. Súd konštatoval, že navrhovateľ v návrhu za odporcu označil Slovenskú republiku v zastúpení Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, ktorý je ústredným orgánom štátnej správy na úseku obrany, je právnickou osobou, ktorá v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene. Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej len VÚSZ), ktorý je však samostatnou právnickou osobou s právnou subjektivitou. V zmysle uvedeného súd dospel k záveru, že navrhovateľom v návrhu označený odporca nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom, preto návrh zamietol a nezaoberal sa už ďalšími predpokladmi náhrady škody podľa citovaného zákona. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Keďže si v konaní úspešný odporca trovy konania neuplatnil, ich náhradu mu súd nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 17.06.2013, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.492,48 eur s príslušenstvom za obdobie uvedené v návrhu. Poukázal na ustanovenia zák. č. 58/1969 Zb., v zmysle ktorých je podľa jeho názoru orgánom zodpovedným za vzniknutú škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu a jeho nesprávnym úradným postupom práve Ministerstvo obrany SR ako ústredného orgánu, do pôsobnosti ktorého prejednávaná vec patrí. Uviedol, že mu nie je známe žiadne ustanovenie citovaného zákona, ktoré by zakotvovalo zodpovednosť právnických osôb, aj keď sú zriadené zákonom, a to za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu. V zmysle zák. č. 380/1997 Z. z. o peňažných náležitostiach vojakov, peňažné náležitosti priznáva služobný orgán alebo ním poverený vedúci zamestnanec; služobným orgánom je prezident SR a minister obrany SR a vo vymedzenom rozsahu ďalšie služobné orgány. Uviedol, že odporca svoju legitímáciu nenamietal v čase predbežného prerokovania nároku. Navrhovateľ sa nestotožnil ani s tvrdením odporcu uvedeným aj v napadnutom rozsudku, že v prejednávanej veci sa nejedná o verejnoprávny vzťah, ale o typický pracovnoprávny vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancom. Tvrdenie odporcu neobstojí, keď namietala svoju zodpovednosť a za pasívne legitimovaného v spore považuje N. Ú. K. T., nakoľko navrhovateľ nebol zamestnancom tohto úradu, ale práve Z. X. K.. K odporcom namietanej nezákonnosti rozhodnutia, ktoré musí byť podľa jeho názoru zrušené iným orgánom, navrhovateľ v závere odvolania uviedol, že samotný N. Ú. K. T. vo výroku rozhodnutia zo dňa 05.10.2010 konštatoval, že „týmto rozhodnutím zaniká právoplatnosť rozhodnutia zo dňa 14.01.2003“. Ministerstvo obrany SR postupovalo nezákonným spôsobom aj pri určovaní výšky služobného príjmu navrhovateľa, kedy aplikáciou usmernenia vedúceho služobného úradu Ministerstva obrany SR č. K-XX/X-XXX/X/XXXX zo dňa 01.10.2002 (malo dôjsť k nesprávnemu výkladu § 34 zák. č. 380/1997 Z.z. o peňažných náležitostiach vojakov v znení zák. č. 447/2002 Z.z.) došlo k nesprávnemu výpočtu služobného príjmu, od výšky ktorého bol závislý výpočet výšky odchodného a výsluhového dôchodku v roku 2003, a teda podľa tvrdenia navrhovateľa došlo k vydaniu nezákonných rozhodnutí.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 16.07.2013 uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne a zákonné. Z administratívneho spisu navrhovateľa, ako aj z výpočtu, ktorý je súčasťou prvostupňového rozhodnutia č. XXXXXXXXXXXXXXXX/X-N. zo dňa 14.01.2003 má podľa jeho tvrdenia vyplývať, že pri výpočte a vymeraní pôvodne priznaného výsluhového dôchodku od 01.01.2003 N. C. vychádzal z príjmov najlepšího ukončeného kalendárneho roku 2002 a základ na výpočet výsluhového dôchodku bol v tom čase prvostupňovým správny orgánom zistený správne a v súlade s právnymi predpismi. Odporca pripustil, že na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 15.10.2008, č.k. 13C/187/2005-74, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.12.2009, č.k. 2Co/295/2008-92, došlo dodatočne k zmene pôvodného skutkového stavu vo veci priznania výsluhového dôchodku navrhovateľa, a to k zmene priemerného služobného príjmu navrhovateľa zisteného podľa § 60 ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do

31.12.2003 v príjmovom najlepšom ukončenom kalendárnom roku 2002. Uviedol, že N. C. doplatil správne navrhovateľovi výsluhový dôchodok tri roky spätne od uplatnenia nároku na jeho zvýšenie, čiže od 14.04.2007. Nesúhlasil, že rozhodnutím N. C. č. N.-XXXXXXXXXXXXXXXXX/X-X. zo dňa 05.10.2010 bolo zrušené rozhodnutie č. XXXXXXXXXXXXXXXX/X-N. zo dňa 14.01.2003. Vzhľadom na nový skutkový stav bolo vydané nové rozhodnutie, ktorým N. C. priznal navrhovateľovi výsluhový dôchodok v novej výške, a to 686,76 eur mesačne s výplatom priznaného výsluhového dôchodku od 14.04.2007 vo výške 924,29 eur mesačne. Podľa jeho tvrdenia, pôvodné rozhodnutie nebolo formálne zrušené žiadnym zákonom predpokladaným spôsobom. Navrhovateľ dosiaľ nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, ani súdu nepredložil žiadne právoplatné rozhodnutie, ktorým bolo údajné nezákonné rozhodnutie zrušené. Na základe uvedených skutočností odporca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Zo súdneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ si návrhom na začatie konania uplatnil náhradu škody vo výške 2.492,48 eur s príslušenstvom, spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím N. C..

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov. V ostatných prípadoch je týmto orgánom,

a) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Československej socialistickej republiky, federálny ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané,

b) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Českej alebo Slovenskej socialistickej republiky, ústredný orgán republiky, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a ak niet takéhoto ústredného orgánu, Ministerstvo spravodlivosti; to platí aj v prípade, keď nezákonné rozhodnutie vydal orgán spoločenskej organizácie (§ 1 ods. 1).

Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia.

Podľa § 74 ods. 1 zák. č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov sa zriaďuje N. Ú. K. T. ako rozpočtová organizácia na výkon sociálneho zabezpečenia vojakov; zriaďovateľskú funkciu k nemu vykonáva ministerstvo obrany.

Podľa § 21 ods. 1 zák. č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. Rozpočtové organizácie podľa tohto

zákona sú všetky štátne orgány s výnimkou štátnych orgánov, ktoré sú organizáciami podľa § 22 ods. 2. Ak je zriaďovateľom rozpočtovej organizácie štátny orgán, ktorý je organizáciou podľa § 22 ods. 2, príjmy a výdavky ním zriadenej rozpočtovej organizácie sú zapojené na rozpočet rozpočtovej organizácie, ktorej vnútornou organizačnou jednotkou je tento štátny orgán.

Podľa § 21 ods. 3 citovaného zákona rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie možno zriadiť na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov. 26) Rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie nemožno zriadiť na výkon rozhodovacích právomocí, ktoré pre zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.

Podľa odseku 4 tohto ustanovenia, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom zodpovedá štát, ktorý však ako subjekt práva do súkromných právnych vzťahov nevstupuje priamo, ale zaň konajú poverené orgány, resp. subjekty. Zákon z toho dôvodu určuje orgány, ktoré sú oprávnené za štát v zodpovednostných vzťahoch vystupovať. Ministerstvo obrany SR zriadilo N. Ú. K. T., ktorý ako rozpočtová organizácia štátu má právnu subjektivitu.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu nedostatočnej pasívnej vecnej legitímácie Z. X. K.. Odvolací súd má však za to, že navrhovateľ správne označil za odporcu v predmetnom konaní Slovenskú republiku. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2015, sp. zn. 7 Cdo 34/2014, vecnú legitímáciu účastníka konania (či už aktívnu alebo pasívnu) určujú práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva, o ktorých súd účastníkov konania nepoučuje. Označenie správneho štátneho orgánu však nie je otázkou vecnej pasívnej legitímácie štátu v konaní, resp. s pasívnou legitímáciou štátu nesúvisí. Existencia, či neexistencia pasívnej legitímácie štátu ako hmotnoprávneho stavu, nemá žiadnu súvislosť so správnym procesným označením štátu ako účastníka konania na strane žalovaného. Štát je ako účastník konania označený riadne, ak je súčasne s ním označený príslušný orgán štátu, ktorý bude za štát konať. V prípade, ak žalobca sice označí štátny orgán, ktorý má za štát konať, ale uplatnený nárok do jeho pôsobnosti nepatrí, nejde o nedostatok podmienky konania či vecnej pasívnej legitímácie.

Aby sa mohol nárok na náhradu škody na súde úspešne uplatniť, je ho potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom republiky, ktorým je podľa § 9 ods. 1 písm. b) zák. č. 58/1969 Zb. ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané. Je nesporné, že činnosť N.K. C. je odvetvím štátnej správy, ktoré patrí do pôsobnosti Ministerstva obrany SR. Dňa 22.02.2011 navrhovateľ podal na Ministerstve obrany SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Z toho je zrejmé, že navrhovateľ správne označil ústredný orgán republiky, ktorý má Slovenskú republiku v predmetnom spore zastupovať. Týmto právnym názorom je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k názoru, že neboli dané zákonné dôvody na zamietnutie návrhu navrhovateľa. Preto napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvého stupňa bude, aby vec znova prejednal, vykonal dokazovanie so zameraním na preukázanie oprávnenosti uplatneného nároku navrhovateľa a následne o veci rozhodol.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.